

[Øllgaard.]

Men de Pengemidler og det Organ, der kan iværksætte virkelig grundige Undersøgelser og Forsøg, savner vi i høj Grad, og derfor hilser vi med Glæde dette Forslag om Oprettelse af et Institut, som ogsaa kan tage sig af det Spørgsmaal. Vi venter betydelige Resultater af Institutets Arbejde, først og fremmest naturligvis paa Boligbyggeriets Omraade — det er nu engang det største og det vigtigste —, men ogsaa med Hensyn til det erhvervsmæssige Byggeri i Handel, Industri og Landbrug. Paa Venstres Vegne skal jeg derfor anbefale Lovforslaget til Vedtagelse i det høje Folketing.

Kristen Amby: Som allerede bemærket af den højtærede Indenrigsminister ved Fremsættelsen, og som vi i øvrigt alle ved, staar vi i de kommende, man regner 20 Aar, over for meget vigtige Opgaver i Forbindelse med Byggeriet. Hvilken Størrelsesorden, det her drejer sig om, kan man faa en Forestilling om, naar man ved, at det Byggeri, Danmark skal præstere, er af samme Størrelse som det, England skal præstere. Det blev oplyst for nylig her i Landet af Professor Bernal, der holdt et Foredrag paa Charlottenborg for en indbudt Kreds — Professor Bernal er Fysiker og har været brugt under Krigen af den engelske Regering til meget afgørende Forsøg og er nu en af de ledende i et Forskningsinstitut for Byggeri i England —, at England skal bruge ca. 6 Milliarder Kr., 300 Millioner Pund Sterling aarlig fra nu af og indtil Slutningen af 1950erne for at faa bygget ca. 4 Millioner Huse. Danmark, hvis Folkemængde er 10 Gange saa lille... (*Christmas Møller*: 12 Gange!) Ja, man regner jo for det egentlige England med ca. 40 Millioner Indbyggere og for Danmark med ca. 4 Millioner, netop 10 Gange saa lidt. Danmark skal i Løbet af 15—20 Aar have bygget ca. 400 000 nye Boliger, foruden hvad vi i øvrigt skal have bygget, og det vil sige, at Danmark i Virkeligheden staar over for Problemer af lignende Størrelsesorden som England. Derfor er det vigtigt, naar det drejer sig om Investering af saa uamaalige Beløb i Byggeri, som forhaabentlig skal staa i flere Slægtled, at Investeringen bliver rigtig, hensigtsmæssig og fungerende efter sit Formaal, og selv om man maa medgive, at Haandværket, der har bygget efter sine Traditioner, i alt Fald i Danmark har bygget godt og solidt, kan man i høj Grad spørge, om netop dette Erhverv, til hvilket

der knytter sig saa mange smukke Traditioner og dermed følgende udmærkede Dyrer, har været Genstand for den samme, skal vi sige videnskabelige Rationalisering, som andre Erhverv. Det tror jeg man i høj Grad maa sætte et Spørgsmaalstegn ved. Stort set bygges der jo i Dag, som der har været bygget i Fortiden. Man har ikke gjort selve Byggeriet og i øvrigt heller ikke Husets Funktioner til Genstand for en videnskabelig Analyse, det som ellers udtrykkes ved Ordet Rationalisering, og for at kunne gøre det er det nødvendigt, at man maa have et Forskningsinstitut.

Hvis man sammenligner Danmarks Landbrug med Landbruget i det øvrige Europa, som vi kulturelt staar nær, saa er der i hvert Fald en ret iøjnefaldende Forskel. Hvori tror man den ligger? Man tror vel ikke — vi skal da ikke rose os selv urimeligt —, man tror vel ikke, at det er, fordi vi som Individ er dygtigere end andre. Nej, det er bl. a., fordi vi paa et tidligt Tidspunkt her i Landet fik et virkeligt videnskabeligt Institut, der undersøgte alle Problemer vedrørende Landbruget, og som var saaledes i Kontakt med det levende Erhverv, at Resultaterne meget hurtigt kom ud i Erhvervet. Derfor er det glædeligt, at den højtærede Indenrigsminister — og det vil jeg gerne takke ham for — saa hurtigt har reageret paa det Forslag, der har været fremsat fra sagkyndige Kredse, og i øvrigt ogsaa paa Henstillingen fra det Udvalg, der beskæftigede sig med Byggeriet i sidste Samling, og har fremsat Lovforslag om dette Bygningsforskningsinstitut.

Erfaringerne fra andre Produktionsgrene gør det paa Forhaand sandsynligt, at et virkeligt Forskningsarbejde vil muliggøre den Rationalisering med Hensyn til selve Byggeriet, som vi trænger til. Byggeriet er ikke bare Husets Opbygning, det er ogsaa Husets Funktion. For nogle Aar siden — man kan vist finde det i en Aargang af „Arkitekten“ — undersøgte en bestemt Arkitekt en enkelt Ting i et Hus, nemlig Køkkenets Funktion. Han gennemtænkte — og gjorde det godt —, hvorledes Køkkenet bør være indrettet baade med Hensyn til Arbejdsbesparelse, mekanisk Indretning, Ventilation og meget andet. Den lille Del af Huset er altsaa gennemtænkt af ham, men man trænger til for alle Husets forskellige Dele at faa gennemtænkt, hvad Husets Funktion er. Men Byggeri er ikke bare Huset, heller ikke bare Spørgsmaalet om Materialer, hvilket allerede er nævnt af min ærede Forgænger paa Talerstolen, det er ogsaa Spørgsmaalet om Byplanlæg-